

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15.03.2017 р. № 5-рш

м. Запоріжжя

Справа № 03/03-17

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення, розглянувши подання другого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення про попередні висновки від 01.03.2017 № 03-20-спр та матеріали справи № 03/03-17 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Гуляйпільської районної ради Запорізької області (надалі - Рада) (юридична адреса: юридична адреса: вул.Шевченка, 15, м. Гуляйполе, Гуляйпільський р-н, Запорізька обл., 70200, код ЄДРПОУ 20519046),

ВСТАНОВИЛА:

Провадження у справі № 03/03-17 у відношенні Ради розпочато розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 27.01.2017 № 4-р, у зв'язку з наявністю в діях Гуляйпільської районної ради Запорізької області, які полягали у затвердженні рішенням від 15.08.2012 №9 Положення про порядок здійснення майнових операцій з об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста Гуляйпільського району, яким визначені умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності* (абзац п'ятий пункту 3.3 глави 3 розділу III), ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, яким окремим суб'єктам господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку оцінки майна, що перебуває в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району, в територіальних межах Гуляйпільського району.

Рада, відповідно до Свідоцтва про державну реєстрацію юридичних осіб, зареєстрована 21.05.1997, номер запису про включення відомостей про юридичну особу до ЄДР 1 084 120 0000 000266 (код за ЄДРПОУ 20519046).

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами (стаття 10);

- від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності

здійснюють відповідні ради (стаття 16);

- виключно на пленарних засіданнях районними і обласними радами вирішуються в установленому законом порядку питання щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають в управлінні районних і обласних рад (стаття 43).

Відповідно до статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування»:

- територіальні громади сіл, селищ, міст, районів у містах безпосередньо або через органи місцевого самоврядування можуть об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності, а також кошти місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби (частина третя статті 60);

- районні та обласні ради від імені територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюють управління об'єктами їхньої спільної власності, що задовольняють спільні потреби територіальних громад (частина четверта статті 60);

- органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі можуть здавати їх в оренду (частина п'ята статті 60).

Відповідно до пункту 10 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", майно, передане до комунальної власності областей і районів, а також набуто на інших законних підставах, є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст, управління яким відповідно до Конституції України здійснюють районні та обласні ради або уповноважені ними органи.

Таким чином, Рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, міст Гуляйпільського району, здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює правомочності щодо розпорядження об'єктами спільної власності територіальних громад району.

Відповідно до пункту 19 частини першої статті 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішується, за дорученням відповідних рад, питання про продаж, передачу в оренду, концесію або під заставу об'єктів комунальної власності, які забезпечують спільні потреби територіальних громад і перебувають в управлінні районних, обласних рад, а також придбання таких об'єктів в установленому законом порядку.

Статтею 10 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (надалі – Закон про оцінку майна) визначено, що якщо законодавством передбачена обов'язковість проведення незалежної оцінки майна, органи державної влади та органи місцевого самоврядування *виступають замовниками* проведення такої оцінки майна шляхом укладання договорів з суб'єктами оціночної діяльності - суб'єктами господарювання, визначеними на *конкурсних* засадах у порядку, встановленому законодавством.

Випадки, коли проведення оцінки майна є обов'язковим, визначено статтею 7 Закону про оцінку майна.

Рішенням Ради від 15.08.2012 №9 затверджено Положення про порядок здійснення майнових операцій з об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста Гуляйпільського району (надалі – Положення №9).

Положенням №9 визначено:

- порядок створення та діяльності конкурсної комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності, торгової організації, передачі в оренду та продажу об'єктів спільної власності

територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району;

- порядок оцінки вартості об'єктів, що належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ району, нерухомого і індивідуально визначеного майна при передачі майна в оренду та при приватизації (відчуженні) майна;

- порядок та умови приватизації (відчуження) майна, що належить до спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району.

Порядок оцінки вартості об'єктів, нерухомого та індивідуального визначеного майна, що перебуває в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району, передбачено розділом III Положення №9, в третій главі якого визначено порядок роботи комісії по відбору суб'єктів оціночної діяльності.

Так, відповідно до пункту 3.3 глави 3 розділу III Порядку №9, під час вибору переможця конкурсу комісією враховуються:

- кількість та кваліфікація оцінювачів, які перебувають у штатному складі учасника конкурсу, а також тих, що додатково ним залучаються для проведення оцінки майна;

- досвід учасника конкурсу з оцінки подібного майна;

- *досвід учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності* (абзац п'ятий пункту 3.3);

- запропоновані учасником конкурсу терміни і вартість виконання робіт порівняно із звичайною ціною, та умови оплати виконуваних робіт;

- кількість конкурсів, у яких учасник конкурсу брав участь, кількість перемог у цих конкурсах;

- кількість невиконаних договорів на проведення оцінки майна, укладених районною радою із зазначеним учасником конкурсу, та причини такого невиконання;

- наявність зауважень з боку районної ради до звітів про оцінку майна, виконаних учасником конкурсу, за результатами їх рецензування.

Внаслідок встановлення Радою в Положенні №9 (абзац п'ятий пункту 3.3 глави 3 розділу III) умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності*, існує можливість вказаними суб'єктами господарювання отримувати переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, які здійснюють свою діяльність на ринку оцінки майна та не проводили оцінку саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу.

Встановлення Радою в Положенні №9 умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності*, може надати додаткові, кращі, порівняно із загальними умовами, можливості для господарювання не завдяки власним досягненням, а за рахунок зовнішніх факторів.

Зазначене створює нерівні умови в конкуренції на ринку оцінки майна, що перебуває в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району. в територіальних межах Гуляйпільського району, який у вказаних територіальних межах є конкурентним.

За таких умов дія конкурентних механізмів спотворюється, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, до зменшення витрат.

За інформацією Ради (листи від 16.02.2017 №55/01-30 та від 22.02.2017 № 64/01-30), в період дії Положення №9 було проведено 3 конкурси з визначення суб'єкта оціночної діяльності. Проведеним аналізом наданих Радою матеріалів вказаних конкурсів встановлена відсутність умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення

суб'єкта оціночної діяльності досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності.

В ході розгляду справи № 03/03-17 порушення Гуляйпільської районної ради Запорізької області, яке полягало у затвердженні рішенням від 15.08.2012 №9 Положення про порядок здійснення майнових операцій з об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста Гуляйпільського району, яким визначені умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності* (абзац п'ятий пункту 3.3 глави 3 розділу III), було припинено.

Так, Радою було надано територіальному відділенню копію рішення від 16.02.2017 №23, яким внесено зміни до Положення №9 шляхом виключення абзацу п'ятого пункту 3.3 глави 3 розділу III, а саме: умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності.

Згідно з нормою абзацу 1 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Згідно із частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

За приписами статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Враховуючи вищевказане, дії Ради, які полягають у затвердженні рішенням від 15.08.2012 №9 Положення про порядок здійснення майнових операцій з об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста Гуляйпільського району, яким визначені умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності* (абзац п'ятий пункту 3.3 глави 3 розділу III), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, яким окремим суб'єктам господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до обмеження конкуренції на ринку оцінки майна, що перебуває в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району, в територіальних межах Гуляйпільського району.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року №169-р, (зі змінами), територіальним відділенням було надіслано Раді подання про попередні висновки по справі № 03/03-17 для надання зауважень та заперечень стосовно результатів розгляду справи.

На подання про попередні висновки від 01.03.2017 № 03-20–спр по справі № 03/03-17 Рада зауваження та заперечення стосовно результатів розгляду справи не надала.

Керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРШИЛА:

1. Визнати дії Гуляйпільської районної ради Запорізької області, які полягають у затвердженні рішенням від 15.08.2012 №9 Положення про порядок здійснення майнових операцій з об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста Гуляйпільського району, яким визначені умови щодо врахування під час вибору переможця конкурсу з визначення суб'єкта оціночної діяльності *досвіду учасника конкурсу з оцінки саме того об'єкта, оцінку якого планується здійснити за підсумками оголошеного конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності* (абзац п'ятий пункту 3.3 глави 3 розділу III), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, яким окремим суб'єктам господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до обмеження конкуренції на ринку оцінки майна, що перебуває в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міста Гуляйпільського району, в територіальних межах Гуляйпільського району.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

О.М.Білий